

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1360/2019
12.06.2019. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца Републике Србије – Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Милан Катић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 173/18 од 13.12.2018. године, у седници од 12.06.2019. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 173/18 од 13.12.2018. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Основног суда у Ваљеву П 1221/17 од 01.11.2017. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужени обавезан на исплату износа од 1.042.148,00 динара са законском затезном каматом од 18.08.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 24.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 173/18 од 13.12.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се тужени обавезе на исплату износа од 1.042.148,00 динара са законском затезном каматом од 18.08.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка из става другог изреке првостепене пресуде тако што је тужилац обавезан да туженом накнади парничне трошкове у износу од 154.500,00 динара.

Против другостепене пресуде, заступник тужиоца је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу чл. 408. и чл. 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11, 55/14) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је син сада пок. ББ, која је преминула 21.04.2015. године, а у периоду од 01.11.2006. године, до 19.11.2009. године налазила се на смешају у Центру за социјални рад у ..., за који период дуг за смештај износи 811.314,00 динара, а у периоду од 12.06.2014. године до 21.04.2015. године, налазила се у установи у ..., према којој дуг износи 230.830,00 динара. Ради обезбеђивања ових потраживања, уписана је хипотека на имовину у власништву мајке туженог, а тужени је њен једини наследник.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепеном пресудом је тужени обавезан на исплату дугованог износа од 1.042.148,00 динара са припадајућом законском затезном каматом. По оцени првостепеног суда, тужени је у обавези да исплати наведене трошкове боравка његове мајке у установама социјалног старања, као њен једини законски наследник, а чињеница да није одрастао са мајком и да она није учествовала у његовом издржавању, као и то што је незапослен није од значаја за другачију одлуку, јер је у члану 72. Закона о социјалној заштити и у члану 2. Правилника о намирењу потраживања по основу исплаћене новчане социјалне помоћи прописано да се ово потраживање намирује после смрти корисника од његовог наследника, односно држаоца непокретности на којој је уписана хипотека и пријавом потраживања у оставинском поступку.

Побијаном другостепеном пресудом преиначена је првостепена пресуда и тужбени захтев одбијен као неоснован, са оценом да није примењена одредба члана 222. Закона о наслеђивању којим је прописано да наследник одговара за оставиочеве дугове до висине вредности наслеђене имовине. Правилна примена ове законске одредбе је налагала, по оцени другостепеног суда, да тужилац докаже да је вредност имовине коју је тужени наследио једнака или већа од његовог потраживања. Након што је тужени у одговору на тужбу указао да је имовина коју је наследио од мајке безвредна и да он може одговорати само до висине наслеђеног, тужилац током поступка није предложио извођење одговарајућег доказа на околност утврђивања вредности наслеђене имовине ради доказивања основаности свог потраживања у односу на туженог као наследника. Оваква обавеза тужиоца произилази из чл. 7. и 220. ЗПП, што је тужилац могао учинити најкасније до закључења главне расправе у смислу члана 314. ЗПП. Пропуст тужиоца да поступи у смислу наведених законских одредаба санкциониран је правилима о терету доказивања садржаним у члану 231. ЗПП, па из одредбе члана 231. став 2. ЗПП произилази да постављени тужбени захтев не испуњава услове за пружање тражене судске заштите.

По оцени Врховног касационог суда, ревизијом заступника тужиоца основано се указује да је побијана другостепена пресуда захваћена битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, због неправилне примене правила о терету доказивања.

Према члану 231. ЗПП, ако суд на основу изведених доказа (члан 8.) не може са сигурношћу да утврди неку чињеницу, о постојању чињенице примениће правила о терету доказивања. Странка која тврди да има неко право, сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остваривање права, ако законом није другачије прописано. Странка која оспорава постојање неког права, сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање

права или услед које је право престало да постоји, ако законом није другачије прописано.

У конкретном случају, међу парничним странкама није било спорно постојање дуга по основу боравка мајке туженог у установама социјалног старања. Оставинским решењем је тужени оглашен за јединог наследника на непокретној имовини своје мајке, па из цитираних одредаба о терету доказивања произилази да је на туженом терет доказивања његових тврдњи и чињенице да је вредност имовине коју је наследио мања од потраживања тужиоца у овој парници.

С обзиром на наведено, побијана другостепена пресуда је укинута и предмет враћен том суду на поновно суђење, који ће након што правилном применом наведених законских одредаба отклони учињену битну повреду одредаба парничног поступка, поново одлучити о жалби туженог.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 415. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић